

Hemmelig.**St. med. nr. 25.****(1938)****Beretning om Garantikassen for Sparebankers virksomhet i 1937.***Finans- og Tolldepartementets innstilling av 10 mars 1938, som er bifalt ved kongelig resolusjon av samme dag.*

(Foredratt av statsråd K. Bergsvik.)

Styret for Garantikassen for Sparebanker har under 23 februar 1938 avgitt følgende konfidentielle beretning med bilag om Garantikassens virksomhet i 1937:

**I. Garantikassens styre og styremøter m. v.**

Ved Kronprinsregentens resolusjon av 14 desember 1934 er Garantikassens styre opnevnt for tidsrummet 1 januar 1935—31 desember 1937. Det består av: bankdirektør P. Ødegaard, formann, direktør B. Haugaard, nestformann, direktør S. Thorkildsen, stortingsmann G. Moseid og stortingsmann O. Oksvik med personlige varamenn henholdsvis: bankdirektør N. Løkke, chefsekretær A. Isaksen, kontorchef V. Tschudi, gårdbruker M. Lodgaard og statsråd K. Bergsvik.

Styret har i 1937 holdt 21 styremøter og behandlet 157 protokollerte saker.

**II. Almindelige bemerkninger.**

a) I beretningen for 1936 behandlet styret spørsmålet om å bringe forrentningen av garantifondene til ophør i de sparebanker som har foretatt avsetning til garantifond før loven av 22 juni 1934, og dermed fremskytte tidspunktet for frigivelse av de midlertidige garantifond. Det blev oplyst at forrentningen var bragt til ophør i 5 sparebanker. I løpet av 1937 er det tilsvarende bestemt at forrentningen skal opphøre i følgende 3 sparebanker: Mo Sparebank (1 februar 1937), Nes Prestegjelds Sparebank (1 mars 1937) og Rindal Sparebank (1 april 1937).

Ved utgangen av 1937 hadde ialt 48 sparebanker støtte av Garantikassen. Av disse hadde 29 sparebanker garantifond som ikke forrentes og 7 hadde støtte mot depot (uten

avsetning av garantifond). I de øvrige 12 sparebanker blev garantifondene forrentet. Disse 12 sparebanker er: Bjugn Sparebank, Borge Sparebank (Østfold), Brønnø Sparebank, Eidanger Sparebank, Eker Sparebank, Flesberg Sparebank, Gisund Sparebank, Malangen Sparebank, Sigdals Sparebank, Uvdal Sparebank, Vaaler Sparebank (Østfold), Østre Slidre Sparebank.

b) Det i beretningen for 1936 nevnte spørsmål om beskatning av de midlertidige garantifond er for tiden under behandling ved Høiesterett som sak mellom Gjerpen Sparebank og Skien kommune.

c) Det har vist sig at enkelte av de støttede sparebanker benyttet den kreditt som er ydet dem til innkjøp av verdipapirer for derved å øke vedkommende sparebanks inntekter.

Garantikassen meddelte derfor i skrivelse av 9 juni 1937 til samtlige støttede sparebanker at «sådan anvendelse av de midler som er stillet til vedkommende sparebanks disposisjon ikke er overensstemmende med Norges Banks og Garantikassens forutsetning for støtten, og derfor ikke vil bli tillatt.»

d) Finansdepartementet utbad sig i skrivelse av 22 november 1937 en oppgave over Garantikassens garantiansvar pr. 30 juni s. å. og i forbindelse hermed opplysning om hvorvidt og i hvilken utstrekning statens garanti antas å ville bli effektiv. Herpå svarte Garantikassen i skrivelse av 26 s. m. «at det for tiden ansees utelukket at Statens garanti kan bli effektiv for Garantikassens nu løpende ansvar.»

e) I skrivelse av 18 mars 1937 utbad Finansdepartementet sig Garantikassens uttalelse om

## Beretning om Garantikassen for Sparebankers virksomhet i 1937.

i hvilken utstrekning det kan antas hensiktsmessig å overføre Garantikassens bankinnskudd til Norges Bank. Herpå svarte Garantikassen 19 april s. å. at den ikke kan anbefale «at disse bankinnskudd overføres til Norges Bank. Særlig er det fra sparebankhold blitt uttalt ønskeligheten av at Garantikassens midler i størst mulig utstrekning blir anbragt i sparebankenes centrale institutter Fellesbanken A/S og Bøndernes Bank.»

f) Finansdepartementet har i skrivelse av 19 august 1937 utbedt sig Garantikassens uttalelse i anledning av spørsmålet om bistillinger og dobbeltstillinger for Statens tjenestemenn. I den anledning uttalte Garantikassen i skrivelse av 13 oktober 1937:

«Garantikassens styre har ved tidligere anledninger fremholdt som sin opfatning at stillinger ved Garantikassen ikke er statsstillinger eller offentlige bistillinger. Vi henviser forsåvidt til vår skrivelse av 25 juli 1933 til Finansdepartementet om lønnsoverenskomsten mellom Staten og dens tjenestemenn. Videre pointeres at Garantikassen er en midlertidig institusjon. Styret tillater sig derfor å henstille til

Finansdepartementet ikke å medta Garantikassen blandt de institusjoner som omhandles i bistillingsregulativet.

Hvad angår den for Garantikassen etablerte administrasjonsordning hvorefter stillingene som sekretær og revisor i Garantikassen er basert på å være bierhverv for vedkommende innehaver, meddeles at styret finner ordningen praktisk og fullt tilfredsstillende. Kfr. Garantikassens skrivelse av 18 september 1934 til Finansdepartementet om denne sak.»

## III. Støtteaksjoner.

I 1937 er det ikke stilt nye garantier for lån til noen sparebank, men den pr. 22 desember 1936 stilte garanti på kr. 150 000 til Stamnes Sparebank er pr. 14 oktober 1937 blitt forhøiet med kr. 50 000 til kr. 200 000.

Som det vil sees av følgende tabell har Garantikassen pr. 31 desember 1937 løpende garantier for tilsammen kr. 28 135 000 fordelt på 48 sparebanker med en samlet forvaltningskapital på 109,2 mill. kr. De støttede sparebanker hadde ved årets utgang hevet 9,2 mill. kr. som svarer til 32,7 pct. av de bevilgede garanti-(støtte-)beløp.

Pr. 31 desember	Antall støttede sparebanker	Forvaltningskapital	Garanti-beløp	Benyttet av bevilget lånebeløp	
				Beløp	Pct.
		mill. kr.	mill. kr.	mill. kr.	
1933	29	76,8	16,99	4,56	26,8
1934	35	87,3	22,99	8,92	38,8
1935	39	90,8	24,64	8,96	36,4
1936	48	111,98	28,085	10,56	37,6
1937	48	109,2	28,135	9,20	32,7

Bilag 1 gir en samlet oversikt over de støttede sparebanker gruppert fylkesvis.

## IV. Utviklingen i de støttede sparebanker.

I bilag 2 er det gitt en oversikt over innskuddsbevegelsen i de støttede sparebanker i 1937. Det vil sees at innskuddene fra almenheten i løpet av året viser stigning i 26 sparebanker, mens det i de øvrige 22 sparebanker er nedgang i innskuddsmassen. For de 26 sparebanker med stigende innskudd er stigningen gjennomsnittlig 5,8 pct. For de 22 sparebanker med synkende innskudd er nedgangen gjennomsnittlig 8,4 pct. Sett under ett viser de 48 støttede sparebanker en nedgang i innskuddene fra almenheten på 2,1 pct. Den gjennomsnittlige oppgang i landets sparebanker i 1937 var etter Bank- og Sparebankinspeksjonens statistikk 0,4 pct.

## V. Garantikassens kapital (grunnfond) m. v.

Efter forslag fra garantikassens styre blev sparebankenes bidrag for 1937 til Garantikassens grunnfond og lånefond ved Kgl. resolusjon av 27 november 1936 satt til 80 øre pr. 1000 kroner i forvaltningskapital, dog således at det utlignede beløp avrundes til nærmeste kr. .5. Dette er samme sats som for foregående år. De utlignede bidrag kr. 1 817 515 var innbetalt pr. 31 desember 1937 med undtagelse av kr. 155 som er anmeldt til utlegg i vedkommende sparebanks konkursbo.

Av sparebankenes bidrag for 1937 er kr. 750 000 overført til Garantikassens midlertidige lånefond, mens resten, kr. 1 067 515 er tillagt Garantikassens grunnfond.

Fordelingen av Garantikassens kapital fremgår av følgende tabell:

## Beretning om Garantikassen for Sparebankers virksomhet i 1937.

Pr. 31 desember	Verdipapirer (Stats- og statsgaranterte)		Kasse- beholdning og bank- innskudd	Sum
	Pålydende	Bokført		
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1933 . . . . .	1 108 000	1 086 000,00	34 229,37	1 120 229,37
1934 . . . . .	2 258 000	2 201 121,88	156 111,72	2 357 233,60
1935 . . . . .	3 543 000	3 448 520,67	126 070,60	3 574 591,27
1936 . . . . .	4 102 000	3 999 309,49	340 774,48	4 790 083,97
1937 . . . . .	5 595 000	5 496 437,38	566 042,47	6 062 479,85

VI. *Garantikassens midlertidige Lånefond.*

Det midlertidige lånefonds kapital skal efter loven om Garantikassens virksomhet bringes op i 4,5 mill. kr., hvorav 3 mill. kr. skal betales av sparebankene og 1½ mill. kr. av staten. Statens bidrag er i sin helhet betalt. Av sparebankenes del gjenstår bidragene for 1938 med ialt kr. 750 000.

Pr. 31 desember 1937 hadde Lånefondet til disposisjon kr. 110 184,77. Dette beløp sammen med de kr. 750 000 som blir innbetalt fra sparebankene i 1938, er således den hele kapital Lånefondet har å disponere

over. Styret er forberedt på i tilfelle å måtte ta op spørsmålet om å skaffe Lånefondet ytterligere midler hvis det skulde vise sig å bli behov for det.

Ved utgangen av 1936 var det ydet rente- og avdragsfrie lån til 77 sparebanker med ialt kr. 3 169 000. I løpet av 1937 er det bevilget nye slike lån til 10 sparebanker med tilsammen kr. 550 000, således at det samlede antall bevilgede rente- og avdragsfrie lån pr. 31 desember 1937 er 87 sparebanker med ialt kr. 3 719 000.

Lånenes størrelse fremgår av følgende oppstilling:

Under og til og med kr. 10 000 . . . . .	5 lån
Fra kr. 10 000 til og med kr. 25 000 . . . . .	21 »
» » 25 000 » » » » 50 000 . . . . .	40 »
» » 50 000 » » » » 75 000 . . . . .	15 »
» » 75 000 » » » » 100 000 . . . . .	6 »

Ved bevilgning av rente- og avdragsfrie lån tar styret hensyn til hvorvidt vedkommende sparebank tidligere har mottatt rente- og avdragsfrie lån av statsmidler. Av de 10 sparebanker som har fått rentefrie lån av Lånefondet i 1937 hadde 4 tidligere fått slike lån av statsmidler.

i det alt overveiende flertall av de støttede sparebanker. Det samme er tilfelle i 1937, som styret vil karakterisere som et stort sett meget godt år for de sparebanker der arbeider med Garantikassens støtte.

De kommunale gjeldsoppgjør påfører sparebankene betydelige tap og uten den støtte som ydes av Lånefondet under Garantikassen, vilde det ikke være til å undgå at flere sparebanker også i 1937 hadde måttet treffe skritt til å søke støtte av Garantikassen mot avsetning til midlertidige garantifond.

VII. *Sluttbemerkninger.*

I forrige beretning uttalte styret at utviklingen i 1936 måtte betegnes som gunstig

Oslo, den 23 februar 1938.

I styret for Garantikassen for Sparebanker

*Odegaard*

*Bjarne Haugaard*

*Gabriel Moseid*

*Olav Oksvik*

*S. Thorkildsen*

A. R. Pran

## Beretning om Garantikassen for Sparebankers virksomhet i 1937.

Bilag 1.**Fylkesvis oversikt over stillede garantier pr. 31 desember 1937.**

Sparebank (antall)	Forvaltnings- kapital pr. 31 desember 1937	Garanti- beløp	Benyttet pr. 31 de- sember 1937 av bevilget beløp
	1000 kr.	1000 kr.	Kr.
<b>Østfold fylke</b>			
Borge . . . . .	1 082	350	299 334,32
Vaaler . . . . .	763	200	60 142,00
2 sparebanker . . . . .	1 845	550	359 476,32
<b>Hedmark fylke</b>			
Aamot . . . . .	1 326	300	0,00
Nordre Odalen . . . . .	932	400	0,00
Øvre Rendalen . . . . .	270	100	400,00
3 sparebanker . . . . .	2 528	800	400,00
<b>Opland fylke</b>			
Jevnaker . . . . .	5 242	400	0,00
Land . . . . .	3 246	600	193 295,69
Lillehammer . . . . .	14 528	2 000	1 143 611,55
Østre Slidre . . . . .	1 734	300	24 521,85
4 sparebanker . . . . .	24 750	3 300	1 361 429,09
<b>Buskerud fylke</b>			
Eggedal . . . . .	563	100	0,00
Eker . . . . .	3 974	1 000	145 033,00
Flesberg . . . . .	1 255	400	168 979,00
Hemsedal . . . . .	1 932	400	100 000,00
Nes prestegjeld . . . . .	3 948	600	150 604,00
Ringerike . . . . .	15 052	6 000	2104 712,00
Rollag og Veggli . . . . .	870	150	29 823,00
Sigdal . . . . .	2 048	350	17 588,00
Uvdal . . . . .	792	200	63 541,00
9 sparebanker . . . . .	30 434	9 200	2780 280,00
<b>Vestfold fylke</b>			
Borre . . . . .	2 073	150	92 478,00
Ramnes . . . . .	1 123	200	181 966,77
Vaale . . . . .	1 971	400	189 684,00
3 sparebanker . . . . .	5 167	750	464 128,77
<b>Telemark fylke</b>			
Bø . . . . .	1 449	500	451 436,00
Eidanger . . . . .	1 686	400	0,00
Gjerpen . . . . .	14 204	6 000	1086 837,00
Hjartdal . . . . .	1 225	250	0,00
Kviteseid . . . . .	1 230	500	86 410,00
Lårdal . . . . .	303	50	33 662,00
Lunde . . . . .	1 805	900	692 026,00
Mo . . . . .	511	150	79 805,00
Tinn . . . . .	3 445	750	0,00
Treungen . . . . .	668	300	64 777,56
10 sparebanker . . . . .	26 526	9 800	2 494 953,56

## Beretning om Garantikassen for Sparebankers virksomhet i 1937.

Sparebank (antall)	Forvaltningskapital pr. 31 desember 1937	Garanti-beløp	Benyttet pr. 31 desember 1937 av bevilget beløp
Aust-Agder fylke			
	1 000 kr.	1 000 kr.	Kr.
Grimstad . . . . .	5 643	1 000	337 803,03
Vest-Agder fylke			
Aseral . . . . .	477	150	133 486,09
Spangereid . . . . .	378	100	96 577,84
Vennesla . . . . .	1 004	250	68 266,28
Øvrebø og Hægeland . . . . .	1 289	150	78 881,30
4 sparebanker . . . . .	3 148	650	377 211,51
Møre og Romsdal fylke			
Hustad . . . . .	330	100	41 000,00
Rindal . . . . .	1 534	400	243 635,01
2 sparebanker . . . . .	1 864	500	284 635,01
Sør-Trøndelag fylke			
Bjugn . . . . .	1 310	300	50 425,41
Nord-Trøndelag fylke			
Nærøy . . . . .	526	100	50 000,00
Nordland fylke			
Brønnø . . . . .	1 184	300	182 491,03
Hadsel . . . . .	1 871	400	245 436,74
Stamnes . . . . .	787	200	148 264,48
Tjøtta . . . . .	183	50	50 000,00
4 sparebanker . . . . .	4 025	950	626 192,25
Troms fylke			
Gisund . . . . .	709	100	0,00
Målselv . . . . .	419	60	0,00
Malangen . . . . .	243	50	0,00
3 sparebanker . . . . .	1 371	210	0,00
Finnmark fylke			
Tana . . . . .	65	25	12 700,00

## Sammendrag:

Fylke	Antall sparebanker	Forvaltningskapital pr. 31 desember 1937	Garanti-beløp	Benyttet pr. 31 desember 1937 av bevilget beløp
		1000 kr.	1000 kr.	Kr.
Østfold . . . . .	2	1 845	550	359 476,32
Hedmark . . . . .	3	2 528	800	400,00
Opland . . . . .	4	24 750	3 300	1 361 429,09
Buskerud . . . . .	9	30 434	9 200	2 780 280,00
Vestfold . . . . .	3	5 167	750	464 128,77
Telemark . . . . .	10	26 526	9 800	2 494 953,56
Aust-Agder . . . . .	1	5 643	1 000	337 803,03
Vest-Agder . . . . .	4	3 148	650	377 211,51
Møre og Romsdal . . . . .	2	1 864	500	284 635 01
Sør-Trøndelag . . . . .	1	1 310	300	50 425,41
Nord-Trøndelag . . . . .	1	526	100	50 000,00
Nordland . . . . .	4	4 025	950	626 192,25
Troms . . . . .	3	1 371	210	0,00
Finnmark . . . . .	1	65	25	12 700,00
Sum	48	109 202	28 135	9 199 634,95

## Beretning om Garantikassen for Sparebankers virksomhet i 1937.

## Bilag 2.

## Oversikt for 1937 vedrørende de av Garantikassen støttede sparebanker.

Sparebank	Forvaltnings- kapital pr. 31 desember 1937	Bankens fonds pr. 31 desember 1937		Innskudd fra almenheten		
		Midlertidig garantifond	Øvrige fond	pr. 31 des. 1936	pr. 31 des. 1937	Opgang Nedgang
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	Pct.
Aamot . . . . .	1 326	274	—	852	1 029	Op 20,8
Aaseral . . . . .	477	85	46	178	173	Ned 2,8
Bjugn . . . . .	1 310	228	171	763	810	Op 6,2
Borge . . . . .	1 082	151	105	418	445	» 6,5
Borre . . . . .	2 073	—	185	1 600	1 726	» 7,9
Brønnø . . . . .	1 184	254	50	682	683	» 0,14
Bø (Telemark) . . . . .	1 449	255	—	680	683	» 0,4
Eggedal . . . . .	563	109	59	380	361	Ned 5,0
Eidanger . . . . .	1 686	309	210	1 042	1 145	Op 9,9
Eker . . . . .	3 974	859	251	2 399	2 454	» 2,3
Flesberg . . . . .	1 255	299	41	767	715	Ned 6,8
Gisund . . . . .	709	160	45	456	472	Op 3,5
Gjerpen . . . . .	14 204	2 966	550	8 223	8 048	Ned 2,1
Grimstad . . . . .	5 643	1 622	—	3 841	3 428	» 10,8
Hadsel . . . . .	1 871	542	74	991	982	» 0,9
Hemsedal . . . . .	1 932	664	—	1 268	1 133	» 10,6
Hjartdal . . . . .	1 255	382	3	836	795	» 4,9
Hustad . . . . .	330	75	—	190	206	Op 5,3
Jevnaker . . . . .	5 242	—	417	4 530	4 825	» 6,5
Kviteseid . . . . .	1 230	286	29	712	797	» 11,9
Laardal . . . . .	303	71	5	154	158	» 2,6
Land . . . . .	3 246	583	—	2 089	2 409	» 15,3
Lillehammer . . . . .	14 528	4 331	—	10 407	8 248	Ned 20,7
Lunde . . . . .	1 805	255	—	765	748	» 2,2
Målselv . . . . .	419	98	—	300	322	Op 7,3
Malangen . . . . .	243	55	23	152	162	» 6,6
Mo (Telemark) . . . . .	511	120	22	282	258	Ned 8,5
Nes Prestegjeld . . . . .	3 948	862	61	2 844	2 803	» 1,4
Nordre Odalen . . . . .	932	—	318	560	605	Op 8,03
Nærøy . . . . .	526	126	21	320	305	Ned 4,7
Ramnes . . . . .	1 123	186	152	593	585	» 1,3
Rindal . . . . .	1 534	297	38	951	938	» 1,4
Ringerike . . . . .	15 052	—	1 522	10 121	10 412	Op 2,9
Rollag og Veggli . . . . .	870	256	10	583	574	Ned 1,5
Sigdal . . . . .	2 048	454	126	1 374	1 389	Op 1,09
Spangereid . . . . .	378	57	19	176	202	» 14,8
Stamnes . . . . .	787	154	106	439	357	Ned 18,7
Tana . . . . .	65	13	8	23	31	Op 34,8
Tinn . . . . .	3 445	951	192	2 147	2 115	Ned 1,5
Tjøtta . . . . .	183	47	5	64	68	Op 6,3
Treungen . . . . .	668	133	61	443	399	Ned 9,9
Uvdal . . . . .	792	163	45	508	507	» 0,2
Vaale . . . . .	1 971	—	304	1 463	1 446	» 1,2
Vaaler (Østfold) . . . . .	763	146	129	374	401	Op 7,2
Vennesla . . . . .	1 004	—	102	703	748	» 6,4
Østre Slidre . . . . .	1 734	356	182	1 099	1 109	» 0,91
Øvrebø og Hægeland . . . . .	1 289	—	173	1 027	1 025	Ned 0,2
Øvre Rendalen . . . . .	270	60	10	141	188	Op 33,3
48 sparebanker . . . . .	109 202	19 294	5 870	70 910	69 422	

## Beretning om Garantikassen for Sparebankers virksomhet i 1937.

Anmerkning: Tallene refererer sig delvis til foreløbige opgaver pr. 31 desember 1937 fra sparebankene og kan derfor bli endret noe ved de endelige regnskaper.

Departementet har for sitt vedkommende intet vesentlig å bemerke til beretningen og vil anbefale at et avtrykk av nærværende foredrag tilstilles Stortinget. Departementet skal

innstille:

Avtrykk av Finans- og Tolldepartementets foredrag av 10 mars 1938 angående beretning om Garantikassen for Sparebankers virksomhet i 1937 sendes Stortinget.